

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ
МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ
КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ КУЛЬТУРИ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
КИЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ
EUROPEAN INSTITUTE OF FURTHER EDUCATION
(СЛОВАЦЬКА РЕСПУБЛІКА)
BATUMI ARTS TEACHING UNIVERSITY
(БАТУМІ, ГРУЗІЯ)
МІЖНАРОДНА ТОРГІВЕЛЬНА ПАЛАТА ICC UKRAINE
АСОЦІАЦІЯ ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА ТУРИСТИЧНА ОРГАНІЗАЦІЯ УКРАЇНИ
АСОЦІАЦІЯ КУЛІНАРІВ УКРАЇНИ
АСОЦІАЦІЯ СОМЕЛЬЄ УКРАЇНИ
АСОЦІАЦІЯ ГОТЕЛЬНИХ ОБ'ЄДНАНЬ І ГОТЕЛІВ МІСТ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ МУЗЕЙ НАРОДНОЇ АРХІТЕКТУРИ ТА ПОБУТУ УКРАЇНИ
ФАКУЛЬТЕТ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО І ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ

ГОСТИННІСТЬ, СЕРВІС, ТУРИЗМ: ДОСВІД, ПРОБЛЕМИ, ІННОВАЦІЇ

X МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

6-7 квітня 2023 рік

Реєстрація Міністерства освіти і науки України
Лист ІМЗО від 19.01.2023 №21/08-53

Тези доповідей

КИЇВ 2023

УДК 640.43+379.851+330.341.1

Г 725

*Друкується за рішенням Вченої ради
Київського національного університету культури і мистецтв
(протокол № 14 від 29 травня 2023 р.)*

Г 725 Гостинність, сервіс, туризм: досвід, проблеми, інновації : тези доповідей Х Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., Київ, 6-7 квіт., 2023 р. / М-во освіти і науки України; М-во культури та інформаційної політ. України; Київ. нац. ун-т культури і мистецтв ; Київ. ун-т культури ; Ф-т готельно-ресторанного і турист. бізнесу. Київ : Вид. центр КНУКіМ, 2023. 478 с.

Збірник містить наукові тези Х Міжнародної науково-практичної конференції «Гостинність, сервіс, туризм: досвід, проблеми, інновації», яка відбулася 6-7 квітня 2023 р. на базі Міністерства освіти і науки України, Інституту модернізації змісту освіти, Київського національного університету культури і мистецтв, Київського університету культури, Навчально-наукового інституту Київського національного університету культури і мистецтв у співпраці з European Institute of Further Education (Словацька республіка), Batumi arts teaching university (Батумі, Грузія), University of South Bohemia Czech Republic (Чеська Республіка), Тяньцзиньським університетом іноземних мов Тяньцзинь (Китайська Народна Республіка), Міжнародною Торговельною Палатою ICC Ukraine, Асоціацією індустрії гостинності України, Національною туристичною організацією України, Асоціацією кулінарів України, Асоціацією сомельє України, Асоціацією готельних об'єднань і готелів міст України, Національним музеєм народної архітектури та побуту України, кафедрою туризму Львівського національного університету імені Івана Франка, географічним факультетом Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка, кафедрою готельно-ресторанного бізнесу Одеського національного технологічного університету, Навчально-науковим інститутом управління, економіки та природокористування Таврійського національного університету ім. Вернадського, кафедрою туризму Сумського національного аграрного університету, кафедрою туризму і готельно-ресторанного бізнесу Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут», кафедрою туризму Університету економіки та права «КРОК», ТОВ «Баккара Плюс», мережею еко-ресторанів «Батьківська хата», Сім'єю ресторанів Дмитра Борисова. Матеріали містять відповідні підсумки наукових досліджень провідних учених України і країн-учасниць конференції, а також доробки докторантів, аспірантів, магістрантів. Представлені наукові доробки будуть цікавими й корисними для широкої наукової громадськості, фахівців готельно-ресторанного і туристичного бізнесу та соціокультурної сфери, викладачів, аспірантів, студентів.

Матеріали подано в авторській редакції

ISBN 978-966-602-374-5

© Київський національний університет
культури і мистецтв, 2023
© Автори тез, 2023

НАУКОВО-ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ
 Х МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ГОСТИННІСТЬ, СЕРВІС, ТУРИЗМ:
 ДОСВІД, ПРОБЛЕМИ, ІННОВАЦІЇ

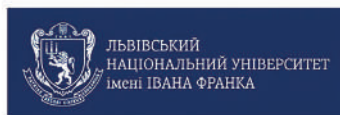

Голова комітету:

**Поплавський
 Михайло Михайлович**

*доктор педагогічних наук, професор,
 Президент Київського національного
 університету культури і мистецтв
 заслужений діяч мистецтв України*

Співорганізатори:

Петлін І. В., Бережна Ю. С.	<i>Особливості розвитку гастрономічного туризму Франції</i>	221
Петлін І. В., Москва М. Ю.	<i>Проблеми та перспективи розвитку замкового туризму у Львівській області</i>	224
Петлін І. В., Тимчук О. В.	<i>Особливості розвитку подієвого туризму в Україні в сучасних умовах</i>	227
Плецан Х. В.	<i>Комодифікація культурного туризму як сучасний напрям розвитку креативних індустрій (на прикладі міста Одеса)</i>	230
Романів П. В.	<i>Поняття та значення ревіталізації в туризмі та рекреації</i>	234
Романенко О. О., Плецан Х. В.	<i>The concept of economy of impressions in the development of cultural tourism in Ukraine</i>	237
Рудакевич І. Р., Федорчук О. О., Щербіна Х.	<i>Сучасні тенденції розвитку індустрії гостинності міста Тернопіль</i>	240
Соколова Є. Б.	<i>Агротуризм: сучасний стан та перспективи розвитку</i>	242
Степаник Р. А., Білоус С. В.	<i>Туризм як важлива сфера відновлення національної економіки у післявоєнний період</i>	244
Стецький В. В.	<i>Досвід австрійських гірськолижних курортів для українських реалій</i>	247
Слизький А. С., Масляк П. О.	<i>Тематичний парк як успішний та перспективний проєкт європейського туристичного ринку. Можливості його впровадження у життя в повоєнному періоді</i>	251
Смолінська С. Р., Білоус С. В.	<i>Стан та перспективи розвитку гастро-турів в Україні післявоєнного періоду</i>	253
Терлецька Х. М.	<i>Тенденції розвитку активного туризму в Прикарпатті</i>	256
Ткач Я. Т., Гаврилюк А. М.	<i>Особливості розвитку чорнобильського туризму в Україні як національної туристичної практики: сучасні реалії</i>	259

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Петлін І.В., Гузій А.О. Перспективи розвитку пивного туризму в Україні: Матеріали І Міжнародної науково-практичної конференції «Туристичний та готельно-ресторанний бізнес: сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку», Старобільськ (16–17 листопада 2021 р.). С. 72–74.
2. Петлін І.В., Ткач А. Особливості розвитку гастрономічного туризму в діяльності туристичного оператора «Відвідай»: Матеріали І Міжнародної науково-практичної конференції «Туристичний та готельно-ресторанний бізнес: сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку», Старобільськ (16-17 листопада 2021 р.). С. 76–79.
3. Ощипок І. М., Пономарьов П. Х., Філь М. І. Кухні народів світу : навч. посіб. Львів : Видавництво «Магнолія 2006», 2015. С. 245.
4. 4. Тучковська І. І., Полотай Б. Я. Особливості гастрономічного туризму у Франції. Вісник Львівського торговельно-економічного університету. Економічні науки. 2017. Вип. 53. С. 156–159.
5. 5. Sajna S. Shenoy. Food tourism and the culinary tourist. A thesis presented to the Graduate School of Clemson University. Advisor Dr. William C. Norman, 2005. 210 p.

*Петлін І. В., доцент, кандидат економічних наук,
доцент кафедри готельно-ресторанної справи та харчових
технологій
Львівський національний університет імені Івана Франка,
ORCID ID: 0000-0002-0198-588X
Москва М. Ю., бакалавр 4 року навчання,
спеціальність – 242 «Туризм»,
Львівський національний університет імені Івана Франка,
Львів, Україна*

**ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЗАМКОВОГО
ТУРИЗМУ У ЛЬВІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ**

Замки, палаци та фортеці є основними складовими багатьох європейських культурних ландшафтів. Вони входять до культурної спадщини тої чи іншої території та відіграють значну роль у розвитку туризму.

Замковий туризм базується на використанні фортифікаційних споруд (міст-фортець, замків, оборонних монастирів, військових укріплень, сторожових веж, оборонних дзвіниць). Він є надзвичайно привабливим як для туристів, так і для припливу інвестицій у його розвиток.

Замковий туризм – це підвид історико-культурного туризму, об'єктами відвідування якого є оборонні споруди: городища та замчища давньоруського часу, середньовічні замки та фортеці, фортифікації Нового часу, інкастельовані сакральні об'єкти, фортифікації ХІХ ст., оборонні лінії Першої та Другої світових воєн тощо [1, с. 75].

ГОСТИННІСТЬ, СЕРВІС, ТУРИЗМ: ДОСВІД, ПРОБЛЕМИ, ІННОВАЦІЇ

Львівщина має значний потенціал для розвитку замкового туризму. Нажаль, туристичний потенціал замкових будівель та палаців на сьогоднішній день не використовується в повній мірі для організації туризму, оскільки деякі з них знаходяться в належному стані, а більшість – у занедбаному, або вже зруйновані (табл. 1).

Таблиця 1

Замки Львівщини

Замок	Місце розташування
Олеський замок	сmt. Олесько (потребує реставрації)
Підгорецький замок	с. Підгірці (ведеться перманентна реставрація)
Золочівський замок	м. Золочів
Жовківський замок	м. Жовква
Белзький замок	містечко Белз (зруйнований)
Винниківський замок	м. Винники (руїни)
Гологірський замок	село Гологори Золочівського району (зруйнований)
Жидачівський (Старостинський) замок	пн. околиця м. Жидачева (зруйнований)
Кристинопільський замок (Палац Потоцьких)	м. Червоноград (замок зруйнований, залишився палац в занедбаному стані)
Низький замок	м. Львів (зруйнований)
Стрийський замок	м. Стрий (зруйнований)
Замок у Білому Камені	с. Білий Камінь (зруйнований)
Свірзький замок	с. Свірж (потребує реставрації)
Поморянський замок-палац	селище Поморяни Золочівського району (аварійний стан, ведеться реставрація)
Замок Острозьких	Старе село, Львівський район (напівруїни)
Добромільський замок (Гербутів)	село Тернава, за 4 км на південь від міста Добромиля, що в Самбірському районі (руїни)
Бродівський замок	м. Броди (напівзруйнований)
Замок у Мурованому	с. Муроване, Старосамбірський район (руїни)
Комарнівський замок	м. Комарно, Городоцький район
Звенигородський замок	с. Звенигород, Львівський район
П'ятничанська вежа	с. П'ятничани Жидачівського району (потребує реставрації)
Палац графів Потоцьких	м. Львів
Палац Потоцьких	с. Конюшків Бродівського району (занедбаний стан)
Палац Тишкевичів	м. Броди
Палац Фредрів-Шептицьких	с. Вишня, Городоцький р-н (потребує реставрації)
Палац Бадені	м. Буськ
Палац пані Грім	сmt. Нижанковичі (занедбаний стан)
Палац Балів	с. Тулиголови (потребує реставрації)
Палац архієпископів	с. Оброшино Львівського району
Палац Бруницьких	селище Великий Любін

ГОСТИННІСТЬ, СЕРВІС, ТУРИЗМ: ДОСВІД, ПРОБЛЕМИ, ІННОВАЦІЇ

Палац Бруницьких	с. Підгірці Стрийського району (частково відновлений)
Палац Гредлів	м. Сколе
Палац Дідушицьких	с. Неслухів Львівського району
Палац Скринських-Чарторийських	містечко Журавно (занедбаний стан)
Палац у Пеняках	с. Пеняки Бродівського району (зруйнований)
Палац Шмідта	м. Броди (потребує реставрації)

**джерело: сформовано автором на основі проведених досліджень*

Замки були резиденціями знаті. Здебільшого побудовані в сільській місцевості з величезними парками, щоб відзначити їхню велич і увічнити їх могутність. Особняки – це зменшена версія замків, але функціонально вони є різними. Замки відіграють велику роль у розвитку туризму, і являють не тільки привабливі туристичні дестинації, але і є основою для розвитку населених пунктів.

Занедбаних замків і палаців в Львівській області більше, ніж збережених. У радянські часи ними майже не займалися і використовувалися зовсім не за призначенням: тут розміщувалися військові частини, склади, санаторії, госпіталі чи школи-інтернати. З тих пір минуло багато часу, але стан замків і палацових комплексів залишається в цілому незадовільним. Однак серед цього списку є замки, які було збережено або відновлено.

Варто виділити проблеми, що гальмують розвиток замкового туризму в Львівській області, серед яких найбільш вагомий вплив мають:

соціально-економічні проблеми (незадовільний стан розвитку туристичної інфраструктури; низький рівень фінансування; відсутність інноваційних планів гармонізації можливих способів залучення замкових комплексів до туризму);

рекламно-інформаційні (низький рівень інформаційно-рекламного забезпечення розвитку замкового туризму в регіоні; відсутність єдиного кадастру фортифікаційних споруд у регіоні та інформаційного матеріалу щодо його туристичних характеристик).

В даний час багато замків знайшли своє нове призначення: вони стали музеями, готелями, художніми галереями, ресторанами, місцями для театральних вистав і музичних концертів, різноманітних шоу та виступів.

Для побудови ефективної туристичної концепції необхідно сформувати базу даних. Більшість замкових будівель, які володіють значним туристичним потенціалом не мають адекватного та легкодоступного опису.

Інформація про туристичні місця здебільшого недоступна англійською та іншими мовами такими як німецька чи французька. Українські туристичні веб-сайти часто технічно застарілі. Отже, вони не задовольняють сучасні цифрові потреби.

Продумана цифровізація допомагає активізувати розвиток туризму. Це включає наприклад, цифрові тематичні маршрути, 3-D-додатки, зв'язки постраждалих об'єктів із цифровими описами через QR-коди тощо.

Наступним напрямом активізації розвитку цього виду туризму є передача об'єктів замково-фортифікаційного зодчества на певних умовах туристичному

ГОСТИННІСТЬ, СЕРВІС, ТУРИЗМ: ДОСВІД, ПРОБЛЕМИ, ІННОВАЦІЇ

бізнесу і перетворення їх на основі реконструкції у готелі, відпочинкові комплекси, розважальні заклади ресторанного сектору туризму у старовинному середньовічному стилі тощо. Такий досвід є у Підгорецькому палаці поблизу Стрия. Три родини викупили занедбаний палац XVIII століття і почали його відновлення. Зараз відновлений палац вже набуває популярності серед тревел-блогерів та мандрівників. Тож згодом його власники планують відновити більше кімнат. Тут можна буде влаштувати фотосесії, відвідати творчі зустрічі та побувати на екскурсії. Власники палацу запевняють: готелю чи, наприклад, ресторану у цій стародавній будівлі влаштувати не планують.

Це не єдиний на Львівщині випадок, коли стару історичну будівлю купляють приватні власники і після реновації приміщення роблять туристичним об'єктом.

Не менш важливим напрямом активізації замкового туризму на Львівщині є включення історико-культурних об'єктів (в тому числі замків) до екскурсійних програм інших видів турів (ділових, відпочинкових, оздоровчих).

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Каднічанський Д. А. Стан та перспективи розвитку замкового туризму у Львівській області. Географія та туризм: Науковий збірник. № 43. Київ, 2018. С. 73-82.

*Петлін І. В., доцент, кандидат економічних наук,
доцент кафедри готельно-ресторанної справи та харчових
технологій*

*Львівський національний університет імені Івана Франка,
ORCID ID: 0000-0002-0198-588X*

*Тимчук О. В., бакалавр 4 року навчання,
спеціальність – 242 «Туризм»,*

*Львівський національний університет імені Івана Франка,
Львів, Україна*

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ПОДІЄВОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Події є важливим мотиватором розвитку туризму будь-якої території.

Слід зазначити, що лише декілька десятиліть тому подієвий туризм утвердився в туристичній індустрії як один із видів спеціалізованого туризму.

Організація подій є професійною сферою, що динамічно розвивається, у якій туристи є одними з важливих стейкхолдерів, що розвивають цей ринок.

Подієвий туризм відіграє важливу роль у розбудові територіальних громад та міст, культурному піднесенні території та сприяє розвитку національної ідентичності.

Подієвий туризм – подорож з метою участі або споглядання певної події (карнавалу, фестивалю, свята, церемонії, спортивного змагання або природного